

**ОБРАЗЛОЖЕНИЈА КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
(СОСТАВЕН ДЕЛ НА ГОДИШНАТА/ЗАВРШНАТА СМЕТКА)**

Сметка број 710014089493016 наменска дотадија

ВОВЕД

Општи информации

Општина Вевчани е единица на локалната самоуправа, во која граѓаните го остваруваат правото на локална самоуправа.

Правото на локална самоуправа се остварува преку претставници во органите на општината и со непосредно учество на граѓаните во одлучувањето, на начин и постапка утврдени со закон.

Општината е правно лице со седиште во Вевчани.

Надлежност

Општината самостојно, во рамките на законот и Статутот ги уредува и врши работите од јавен интерес од локално значење, утврдени со Законот за локална самоуправа, или друг закон, како и работите кои не се исклучени од нејзина надлежност или не се во надлежност на органите на државната власт.

Надлежности, односно работи од јавен интерес од локално значење се:

- Урбанистичко планирање, издавање на одобрение за градење на објекти од локално значење, уредување на просторот и на градежното земјиште;
- Заштита на животната средина и природата, со преземање на мерки за заштита и спречување од загадување на водата, воздухот, земјиштето;
- Локален економски развој, водење на локална економска политика;
- Комунални дејности, пред се снабдување со вода за пиење, испорака на технолошка вода, пречистување на отпадни води, јавно осветлување, одржување на јавна чистота, собирање, транспортирање на комунален цврст и технолошки отпад, изградба, одржување и реконструкција на локални патишата и друг вид комунални дејности;
- Култура, преку институционална и финансиска поддршка на културните установи и проекти;
- Образование, основање, финансирање и администрирање на основни и средни училишта, во соработка со централната власт;
- Социјална и детска заштита, изградба и одржување на детски градинки и домови за стари, социјална грижа за инвалидните лица, деца со посебни потреби, деца без родители и друго;
- Здравствена заштита, односно управување со мрежата на јавни здравствени организации, превентивни активности, надзор над заразни болести;
- Заштита и спасување на граѓаните и материјалните добра од воени разурнувања, природни непогоди;
- Противпожарна заштита што ја вршат територијалните противпожарни единици;
- Надзор над вршењето на работите од нејзината надлежност.

Организација и сметки

Органи на општината се:

- Советот и
- Градоначалникот.

Совет:

Советот на Општината е претставнички орган на граѓаните.

Советот на Општината го сочинуваат 9 претставници на граѓаните избрани на општи, непосредни и слободни избори со тајно гласање.

Мандатот на членовите на Советот трае четири години.

Советот ги врши следните работи:

- Го донесува статутот на општината и други прописи;
- Донесува буџет на општината и годишна сметка на општината;
- Ја утврдува висината на сопствените извори на приходи за финансирање на општината, во рамките утврдени со закон;
- Ги усвојува извештаите за извршување на буџетот и годишната сметка на општината;
- Одлучува за начинот на располагање со сопственоста на општината;
- Врши и други работи утврдени со закон.

Седниците на советот се свикуваат по потреба, но најмалку еднаш во три месеци, на барање на градоначалникот или на барање на најмалку $\frac{1}{4}$ од членовите на советот. Советот може да работи ако на седниците присуствуваат мнозинство од вкупниот број членови на советот. Седниците на советот се јавни.

Членовите на советот имаат право на надоместок за присуство на седници и надоместок на патните и дневните трошоци.

Претседателот на советот се избира од редот на членовите на советот, со мандат од четири години. За претседател на советот е избран кандидатот кој добил мнозинство гласови од вкупниот број членови на советот.

Градоначалник

Градоначалникот се избира на општи, непосредни и слободни избори со тајно гласање во согласност со закон за период од четири години.

Градоначалникот ги врши следните работи:

- Ја претставува и застапува општината;
- Ја контролира законитоста на прописите на советот;
- Го обезбедува извршувањето на одлуките на советот;
- Обезбедува правилно и законито користење, одржување и заштита на сопственоста на општината;
- Го обезбедува извршувањето на работите коишто со закон и се делегирани на општината;
- Избира директори на јавните служби кои се основани од општината, врз основа на јавен конкурс;
- Донесува правилник за систематизација на работните места на општинската администрација;
- Одлучува за вработувањето, правата, должностите и одговорностите на вработените;
- Врши други работи утврдени со закон и со статут.

БИЛАНС НА ПРИХОДИ И РАСХОДИ

Даночни приходи

Даночните приходи претставуваат наплатени износи, и тоа по следните основи:

- Данок на имот,
- Данок на наследство и подарок,
- Данок на промет на недвижности,
- Комунални даноци

во илјади денари

Опис	Буџет 2023 (тековна година)	Извршено 2023 (тековна година)	Извршено 2022 (претходна година)
Данок од доход			
Даноци на имот			
Даноци на специфични услуги	—	—	—

Согласно со одредбите од Законот за финансирање на единиците на локалната самоуправа и поодделните законски и подзаконски прописи (Закон за даноците на имот, Закон за комуналните такси, ...) се остваруваат даночните приходи по основ на:

- Персонален данок од доход кој опфаќа даноци од плати од лица вработени кај буџетски корисници, трговски друштва, јавни претпријатија, данок на плати остварени во странство, како и данок на доход од физички лица кои се занимаваат со занаетчиска дејност;
- Данок на имот кој опфаќа данок на имот, данок на наследство и подарок, данок на промет на недвижности;
- Даноци на специфични услуги кои опфаќаат комунални такси за истакнати фирми, такси од регистрација на моторни возила, такса за јавно улично осветлување, такса за користење на просторот пред деловни простории, надомест за комунално уредување на градежно земјиште и други комунални такси и надоместоци;

Неданочни приходи

Неданочните приходи претставуваат наплатени износи, и тоа по следните основи:

- Претприемачки приход и други приходи од имот;
- Други владини услуги
- Други неданочни приходи

Опис	Буџет 2023 (тековна година)	Извршено 2023 (тековна година)	Извршено 2022 (претходна година)
Глоби, судски и админ. Такси	-----	-----	-----
Такси и надоместоци	-----	-----	-----
Други неданочни приходи	-----	-----	-----

Општината Вевчани остварува неданочни приходи по основ на:

- Такси и надоместоци што опфаќаат наплата на административни такси кои се наплаќаат за списи и дејствија кај органите на општините;
- Административни такси и надоместоци што се однесуваат на приходи од закупнина од објекти и закупнина на опрема;
- Други владини услуги што опфаќаат приходи од изработка на просторни и урбанистички планови, приходи од издавање на тендерска документација за учество на јавна набавка и
- Други неданочни приходи односно приходи од наплатен надомест за користење тезги и останати неданочни приходи.

Капитални приходи

Капиталните приходи се остварени по основ на ----- во износ од 0.0 илјади денари (2022 година остварени 0.0 илјади денари/предходна година).

Трансфери и донации

Трансферите и донациите се остварени по основ на тековни трансвери од др. нивоа на власт-блок дотации за основно образование и детска заштита во износ од 29.890.865 илјади денари (2022 година оставрени 26.793.660 илјади денари/ предходна година).

Тековни расходи

Плати, наемници и надоместоци

Средствата за плати, наемници и надоместоци се остварени/извршени во Буџетот на Општина Вевчани , согласно одредбите од Законот за буџетите и другите законски и подзаконски прописи од областа на платите (Закон за исплата на платите во Р.М., Закон за плата и другите надоместоци на пратениците во Собранието на Р.М. и другите избрани и именувани лица во Републиката, Закон за државните службеници, Закон за работните односи, итн.) и тоа по следните основи:

- Основни плати;
- Надоместок за годишен одмор;
- Придонеси од плати и персонален дано

во илјади денари

Опис	Буџет 2023 (тековна година)	Извршено 2023 (тековна година)	Извршено 2023 (претходна година)
Основни плати	16.873.000	16.801.461	14.568.341
Придонеси за социјално осигурување	6.522.000	6.516.775	5.666.539
Надоместоци	450.000	410.000	
	<u>23.845.000</u>	<u>23.728.236</u>	<u>20.234.880</u>

Резерви и недефинирани расходи

Оваа позиција е проценета во висина на исплатените износи за средства-та кои се остварени/извршени во Буџетот на општина Вевчани, согласно одредбите од Законот за буџетите/Законот за финансирање на единиците на локалната самоуправа и Одлуката за извршување на буџетот на општината и тоа по основ на Тековни резерви. За оваа намена во 2023 година извршени се 0.0 илјади де-нари (2022 година 0.00 илјади денари/претходна година).

Стоки и други услуги

Оваа позиција е проценета во висина на остварените/извршените износи во Буџетот на Општината Вевчани, и тоа по следните основи:

- патни и дневни расходи, кои опфаќаат: хранарина (дневници), патни расходи, сместување и споредните расходи за време на службен пат во земјата и странство;
- комунални услуги, кои опфаќаат: струја, вода и канализација и други комунални услуги;
- расходи за затоплување, кои опфаќаат набавка на течни горива за затоплување;
- расходи за комуникација и транспорт кои опфаќаат: пошта, телефон и телекомуникации, горива и мазива, гуми внатрешни и надворешни и резервни делови;
- материјали, кои опфаќаат: расходи за канцелариски материјали, учебници, списанија, весници и други изданија, копирање, печатење и издавање, ленти, касети и друго за АОП, средства за одржување на хигиена, алати и ситен инвентар, пијалоци, други прехранбени продукти, униформи и работни облеки и обувки и други материјали;
- тековно одржување, кои опфаќаат: расходи за сервисирање на леки коли и други возила, расходи за извршени тековни поправки на капиталните средства (основни средства), зградите, опремата, патиштата и другите видови капитални средства (поголемите поправки кои преставуваат расход за инвестиционо одржување не се искажуваат на ова конто);

- договорни услуги, кои опфаќаат: расходи за адвокатски и други правни услуги, надомест за платен промет и банкарска провизија, осигурување на моторни возила, членарини во домашни организации и други договорни услуги;
- други оперативни расходи, кои опфаќаат: репрезентација, расходи за одликувања, расходи за меѓународни спортски натпревари и други оперативни расходи.

во илјади денари

Опис	Буџет 2023 (тековна година)	Извршено 2023 (тековна година)	Извршено 2022 (претходна година)
Патни и дневни трошоци	15,000	6,780	
Комунални услуги	3,394,771	3,337,833	2,092,660
Материјали	729,000	720,058	368,988
Тековно одржување	264,576	259,751	540,264
Договорни услуги	478,550	469,366	284,819
Други оперативни трошоци	631,091	623,894	682,648
Привремени вработувања			
	5,512,988	5,417,682	3,969,379

Каматни плаќања

Каматните плаќања се остварени по основ на ----- од 0.0 илјади (2022 година 0 илјади денари/претходна година).

Субвенции и трансфери

Субвенции и трансфери се остварени/извршени во Општина Вевчани , по основ на тековни трансфери, кои опфаќаат:

- трансфери до невладени организации кои опфаќаат: плаќања до хуманитарни организации, трансфери до спортски клубови и до други не-профитни организации;субвенции за јавни претпријатија.

во илјади денари

Опис	Буџет 2023 (тековна година)	Извршено 2023 (тековна година)	Извршено 2022 (претходна година)
Субвенции за јавни претпријатија			
Трансфери до невладини организации			
Разни трансвери	138,000	106,925	987,484
	138,000	106,925	987,484

Социјални бенефиции

Социјалните бенефиции се однесуваат на исплатени ----- во озвнос од 0.0 илјади денари (2022 година 0.00 илјади денари/претходна година).

Капитални расходи

Купување на капитални средства

Капиталните расходи се наменети за набавка на постојани средства и за истите се остварени/извршени средства од Буџетот на општина Вевчани , и тоа по следните основи:

- мебел и канцелариска опрема што опфаќа средства за: купување на канцеларискиот мебел и информатичка опрема;
- купување на моторни возила што опфаќа средства за купување на патничко возило;
- припрема на проекти што опфаќа средства за: финансирање на расходите за изработка на студии и елаборати, мапи, техничка документација и дизајнирање договорања, неопходни за припрема на инвестиционите проекти и разни други студии и истражувања;
- Изградна на улици, изградба на канализации, и др. градежни објекти

Опис	во илјади денари		
	Буџет 2023 (тековна година)	Извршено 2023 (тековна година)	Извршено 2022 (претходна година)
Купување на канцелариска опрема	297,087	297,087	289,938
Други градежни објекти	130,000	129,706	686,733
Вложување и нефинансиски средства	-	-	-
	427,087	426,793	976,671

Отплата на главнина

Отплатта на главнина се однесуваат на исплати ----- во износ од --- денари (2022 година 0.0 илјади денари/претходна година).

БИЛАНС НА СОСТОЈБА

Активи

Парични средства

Паричните средства се проценети според номинален износ и ги опфаќаат паричните средства што се на сметката со состојба на 31.12.2023 година и изнесуваат 211.229 илјади денари . (2022 година 625.246 илјади денари/претходна година).

Опис	во илјади денари	
	31 декември 2023 (тековна година)	31 декември 2022 (претходна година)
Сметка	211,229	625,246
Благајна		
Девизна сметка		
	211,229	625,246

Краткорочни финансиски побарувања

Краткорочните финансиски побарувања произлегуваат ----- во вкупен износ од 0.0 илјади денари (2022 година 0.0 илјади денари/претходна година).

Финансиски и пресметковни односи

Оваа позиција е проценета во вкупен износ од _____ илјади денари и се резултат на _____

Пасива

Финансиски и пресметковни односи

Оваа позиција е проценета во вкупен износ од _____ илјади денари и се резултат на _____

Пасивни временски разграничувања

Опис	во илјади денари	
	31 декември 2023 (тековна година)	31 декември 2022 (претходна година)
Дел од вишокот на приходи пренесен во наредната година	211,229	625,246
Други пасивни временски разграничувања		
	211,229	625,246

изготвил: Јасмина Ѓорѓиевска

